

Styringsgruppemøte

Klippfisk til Angola (FHF-900964)

Finn-Arne Egeness
Ingelinn Eskildsen Pleym

Agenda

- Bakgrunn
- Deltakere og organisering
- Angola
- Faser i prosjektet
 - Analyser av handelsstatistikk
 - Dybdeintervju med norske bedrifter
 - Dybdeintervju med angolesiske aktører
 - Markedsobservasjoner
- Diskusjon
 - Hva skal vi prioritere og hvorfor?
- Sted og tid for neste styringsgruppemøte
 - Torskefiskkonferansen i Tromsø

Bakgrunn

- Klippfisk er den største videreforedlede produktgruppen basert på villfanget fisk i norsk fiskeindustri
- Videre vekst og økte priser krever utvikling av både nye og eksisterende marked
- Angola er et mulig vekstmarked for norsk klippfisk i Afrika (Plan for markedsrettet FoU-arbeid i Afrika)
- Det fjerde største klippfiskmarkedet i verden (markedspenetrering)
- Kjøper klippfisk av sei, torsk, lange og brosme
- Økonomisk vekst, avhengig av hvordan den fordeles, kan øke både etterspørselen og konkurransen i det angolesiske klippfiskmarkedet

Deltakere og organisering

- FHF (Finansiør og prosjekteier)
 - Berit A. Hanssen (observatør)
- Nofima (Prosjektansvarlig)
 - Finn-Arne Egeness (Prosjektleder/Forsker)
 - Ingelinn Eskildsen Pleym (Forsker)
- Sagaci Research
- Styringsgruppe
 - Knut Haagensen (Jangaard Export)
 - Per-Owe Owesen (Olav E. Fiskerstrand)
 - Odd-Arild Sperre (Nils Sperre AS) / Helge Riise (Nils Sperre AS)
 - Christian Haakon Olsen (Nergård AS)
 - Ove Johansen, Observatør (Norges Sjømatråd)

Angola

- Tidligere portugisisk koloni
 - Kolonien oppløst i 1975
- Borgerkrig 1975 – 2002
 - Områdene innover i landet særlig rammet
 - Store investeringer for å bygge opp infrastruktur
- Dagens situasjon
 - Viktig handelspartner for Portugal
 - Mange portugisere i landet (100-200')
 - Stor kinesisk aktivitet, særlig i Luanda
 - 250` kinesere i Angola
 - Største norske eksportmarkedet i Afrika
 - Statoil stor operatør på sokkelen

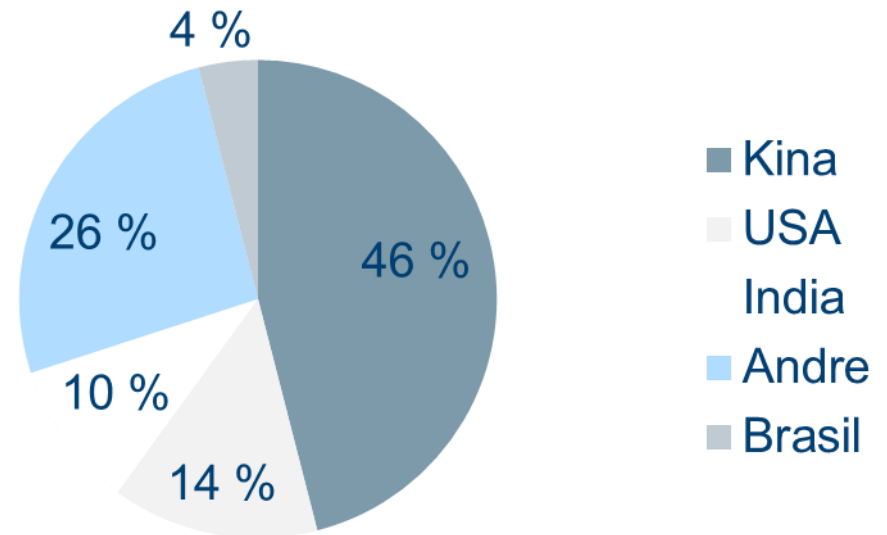
Angola

- Cirka 20 millioner innbyggere
- BNP USD 131 milliarder (2013)
 - 5. største økonomien i Afrika
 - 76. største økonomien i verden
- Årlig vekst på 2,5 – 17 prosent (BNP)
 - Oljeproduksjon på nærmere 2 millioner tonn fat om dagen
 - 7. største oljeeksporten i verden (Norge nummer 9)
- BNP per capita USD 6 300 (2012)
 - 143. største i verden

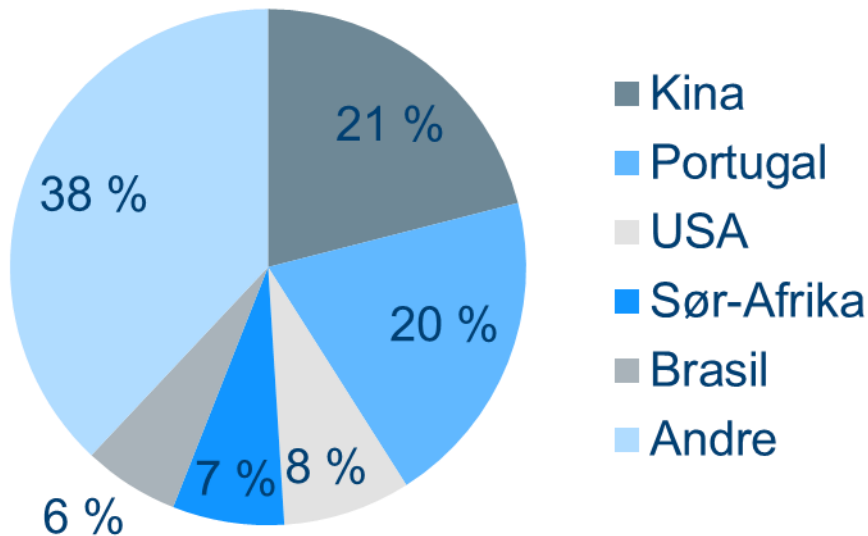
Angola

- Skjevfordeling av ressursene
 - Rundt 40 prosent lever i fattigdom
 - De 10 prosent fattigste har 0,6 prosent av ressursene
 - De 10 prosent rikeste har 44,7 prosent av ressursene
- Mange arbeider i landbruket
 - 85 prosent av arbeidsstyrken arbeider med landbruk
 - Utgjør rundt 10 prosent av BNP
- Detaljistleddet
 - 20 prosent omsetning i dagligvarekjeder og supermarkeder
 - 80 prosent omsetning på åpne markeder og gatehandlere

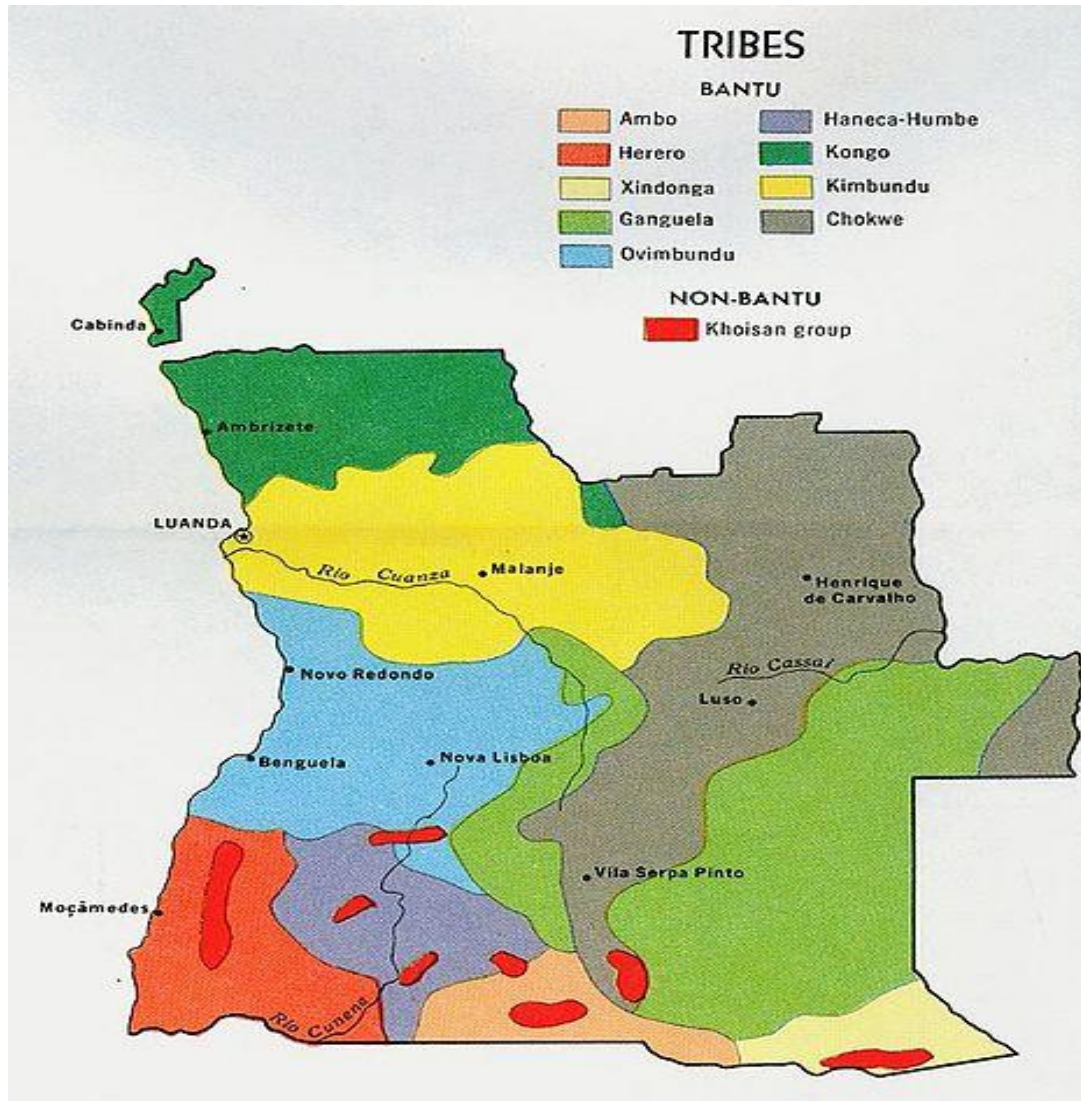
Eksportmarked

Importmarked

Befolkning

- Gjennomsnittsalderen er 17,7 år
- Forventet levealder 55 år
- Store familier
- Cirka 70 prosent kan lese og skrive

- Ovimbundu (40%)
- Kimbundu (Ambundu) (25 %)
- (Ba)Kongo (13 %)
- Mesticos (2%)
- Portugisere (1 %)
- Kinesere (1,5 %)

Tallene er estimater

- Hvem spiser klippfisk?

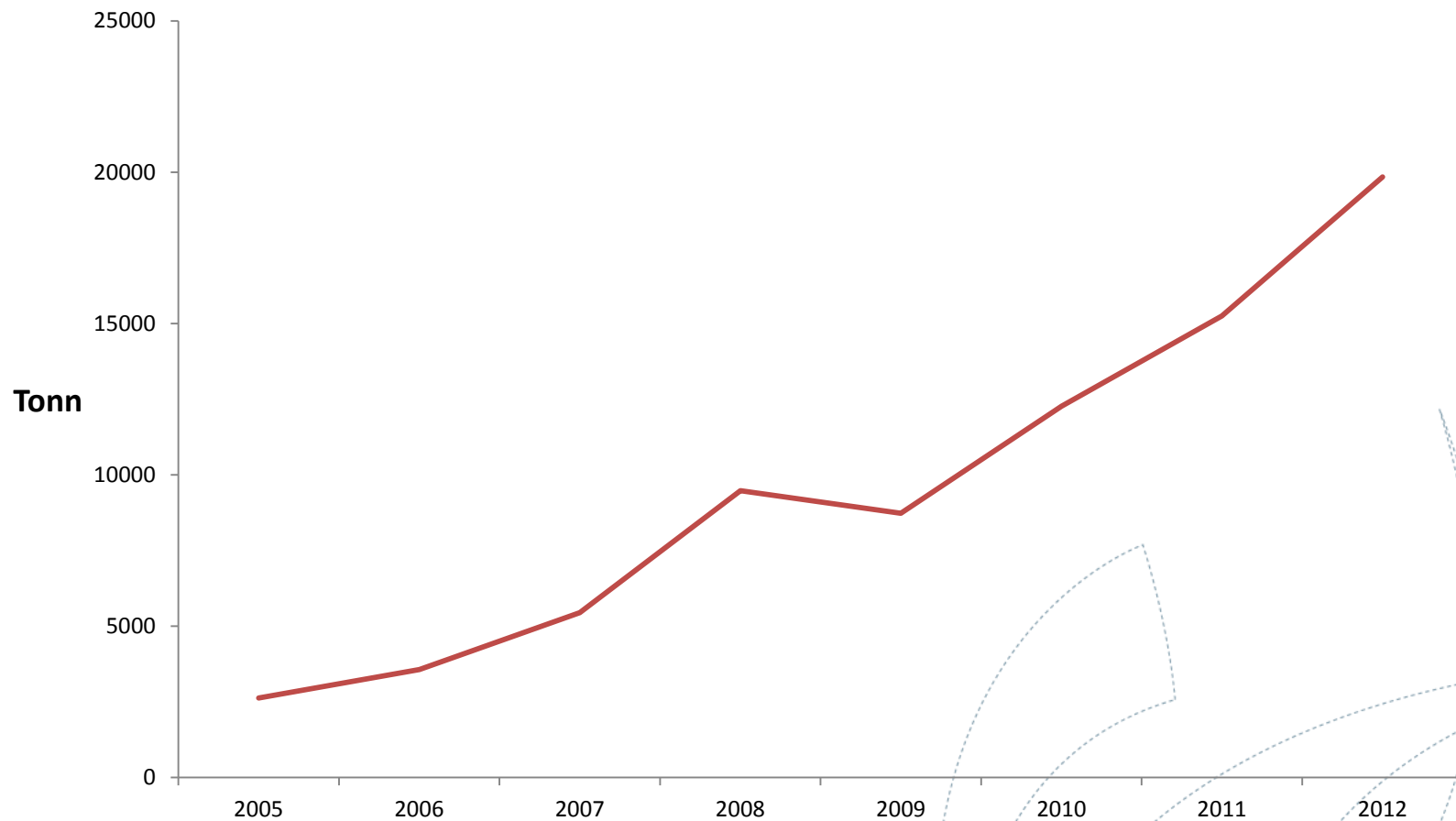
Faser

- **Fase 1**
 - Kunnskapsstatus basert på analyser av handelsstatistikk
- Fase 2
 - Dybdeintervju med norske aktører
- Fase 3
 - Dybdeintervju med angolesiske aktører
- Fase 4
 - Markedsobservasjoner

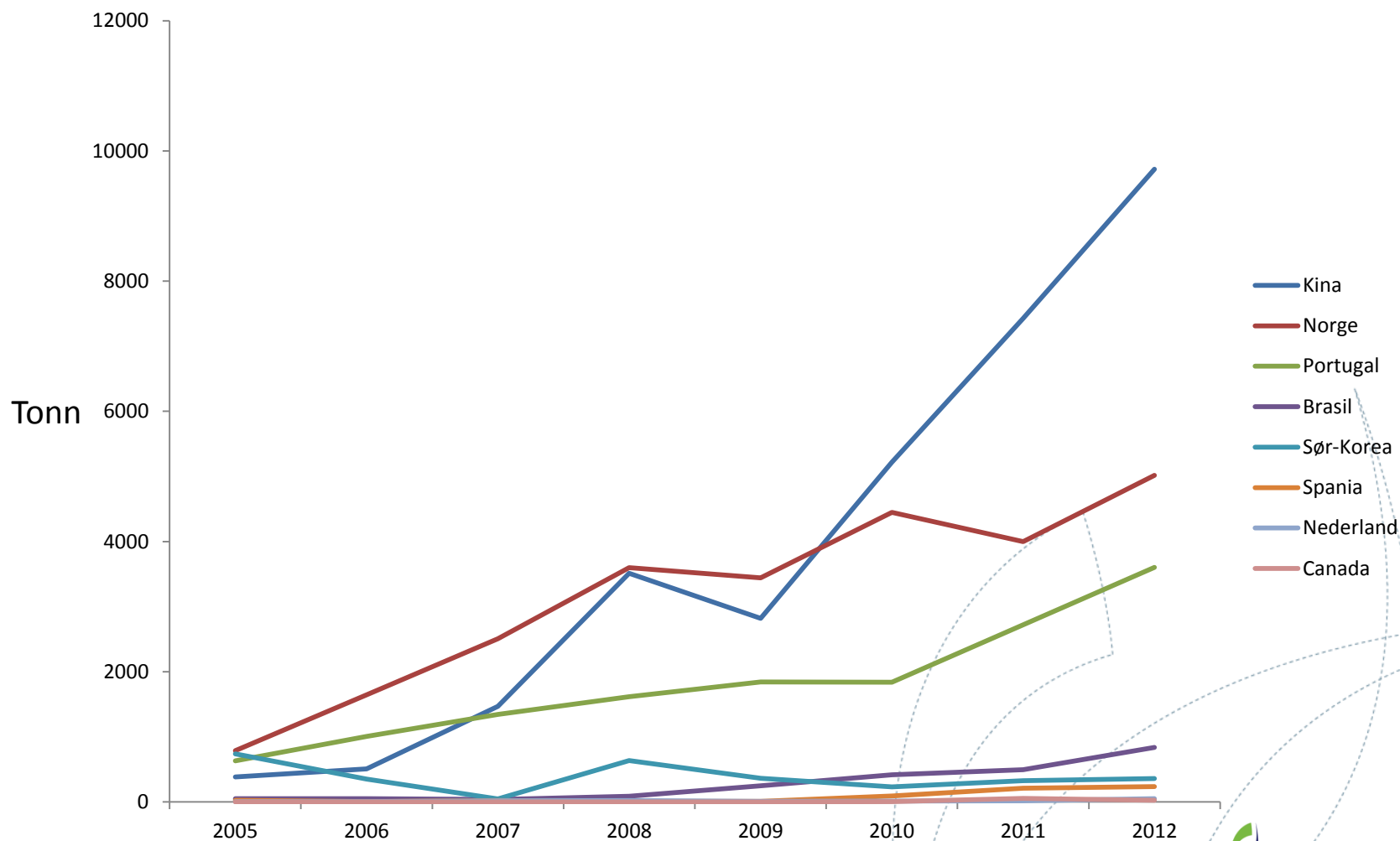
Handelsstatistikk

- Angolas import av sjømat
 - Mengde
 - Nasjoner
- Klippfisk
 - Konkurrenter
 - Månedsvariasjoner
 - Pris

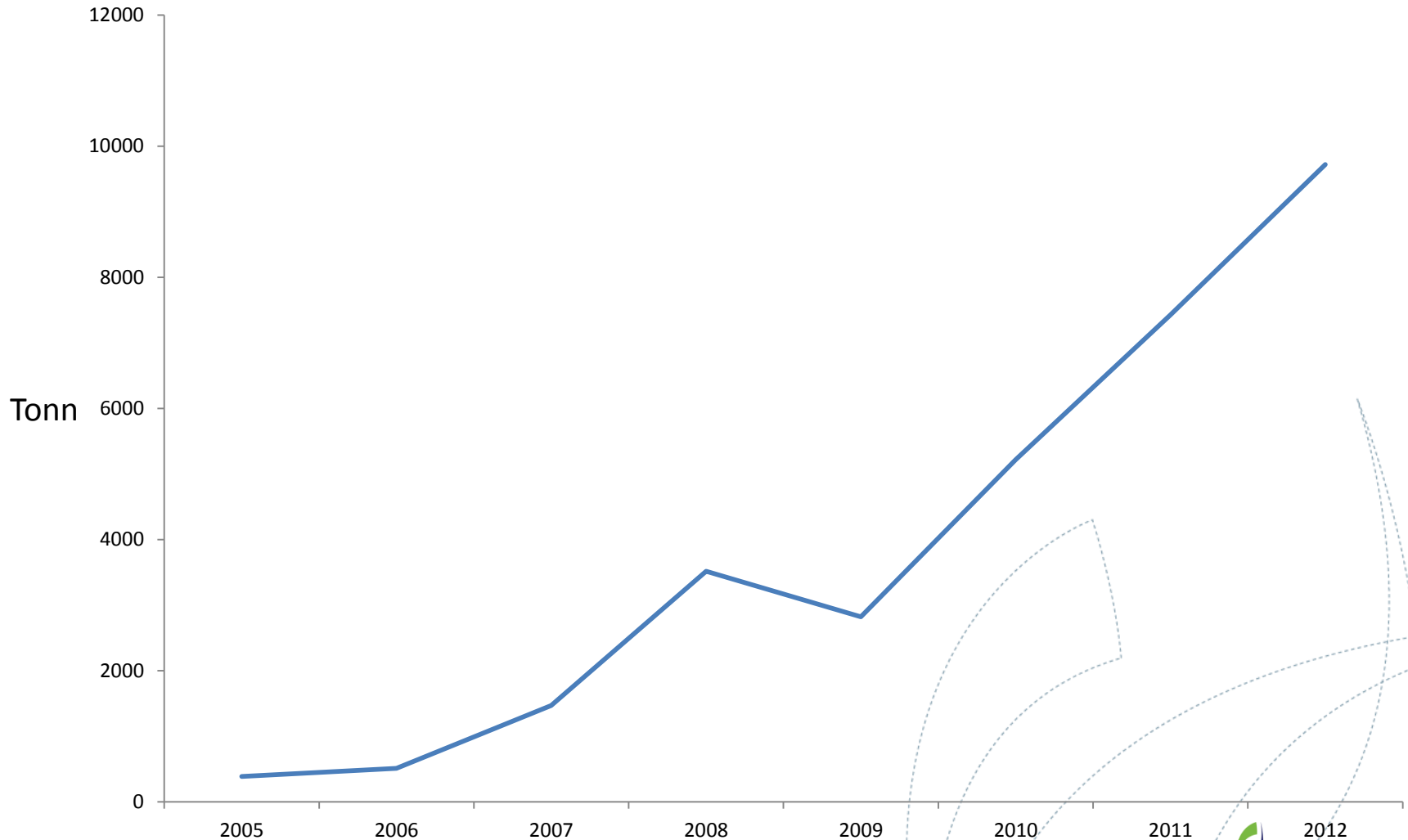
Angolas totale import av sjømat i perioden 2005 – 2013 i mengde (tonn)

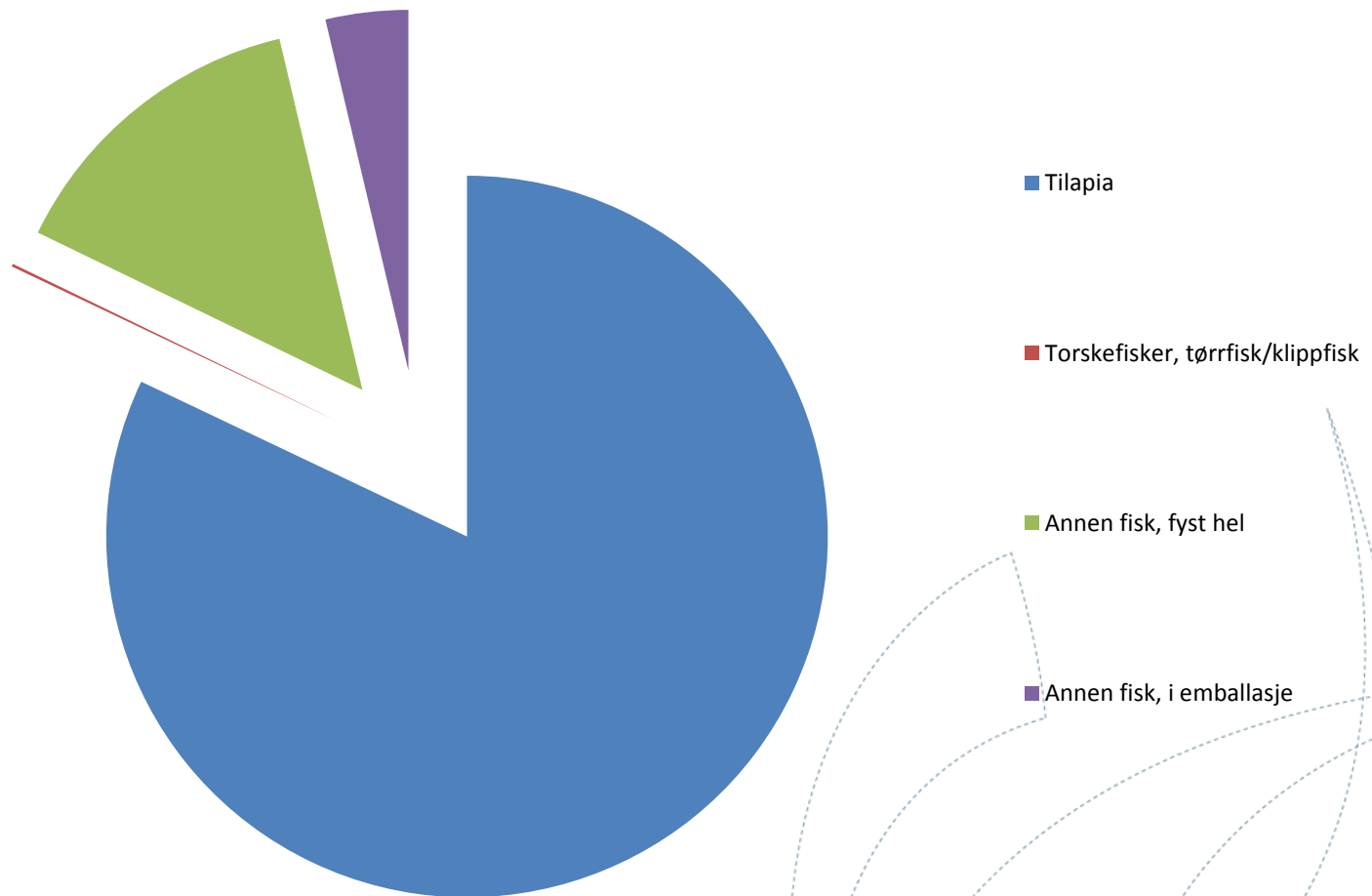
Angolas import av sjømat i mengde etter nasjon i perioden 2005 – 2012

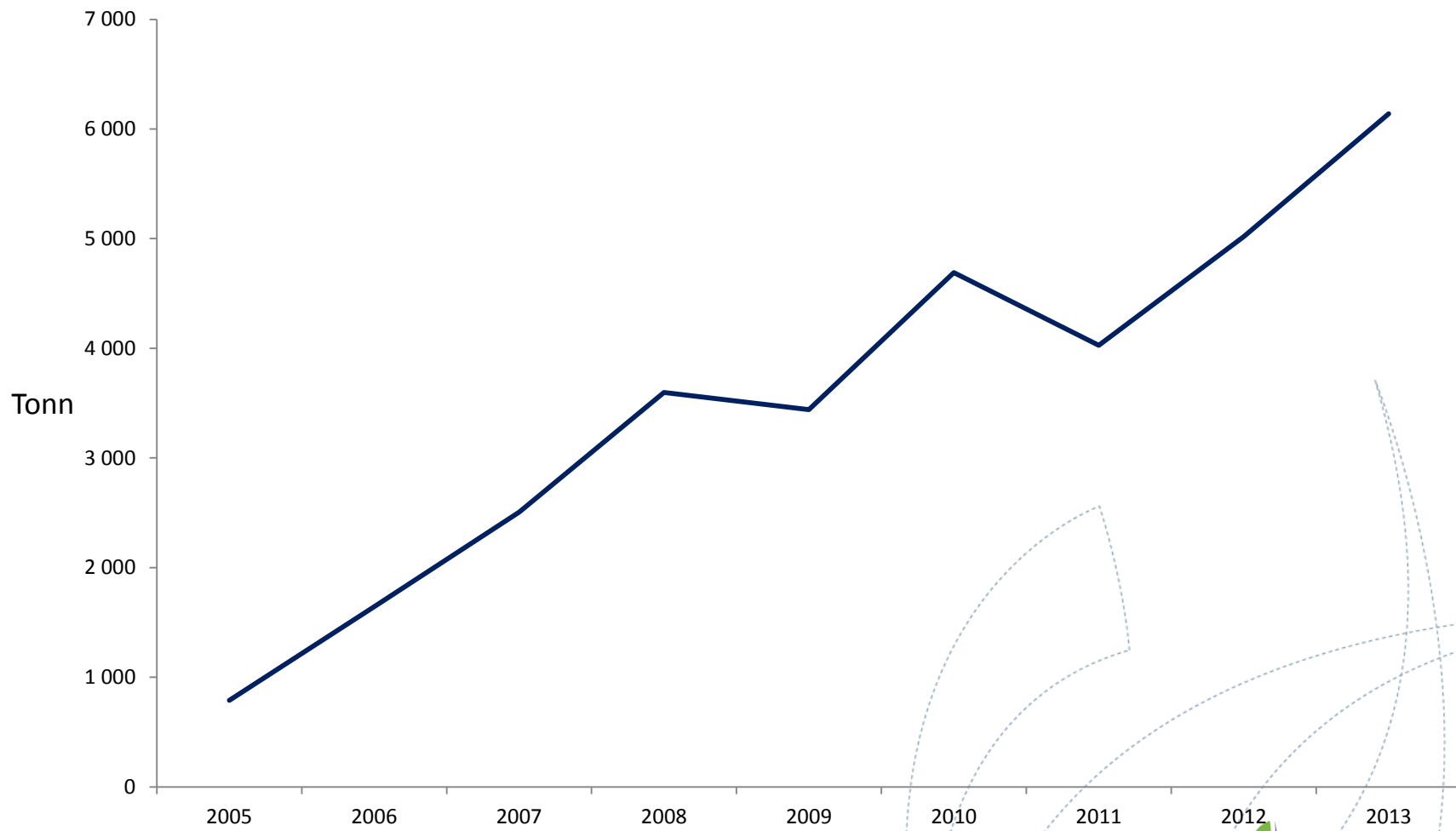
Kinas eksport av sjømat til Angola i perioden 2008-2012

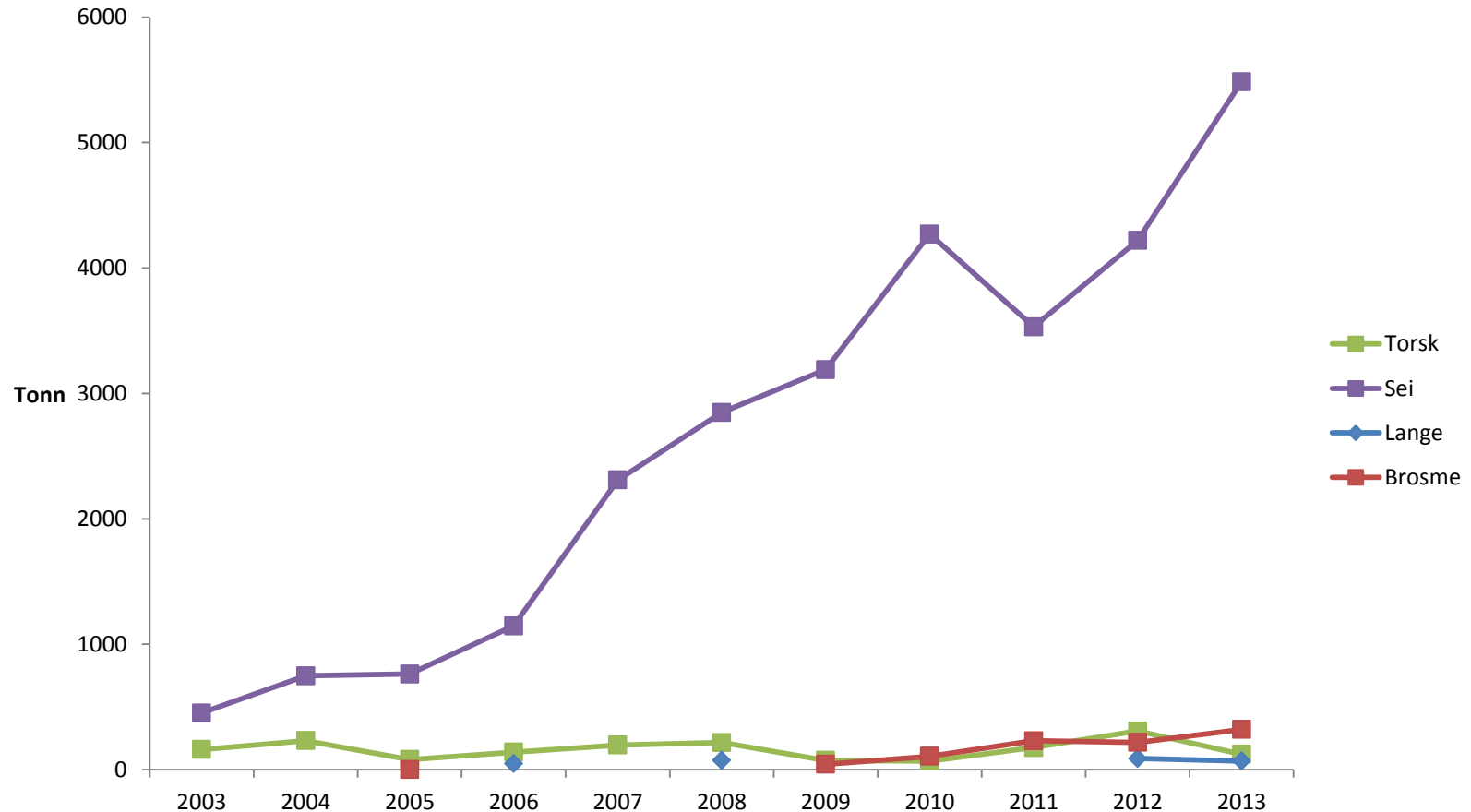
Kinesisk eksport av sjømat til Angola i 2012 etter produkt i andel av total eksport

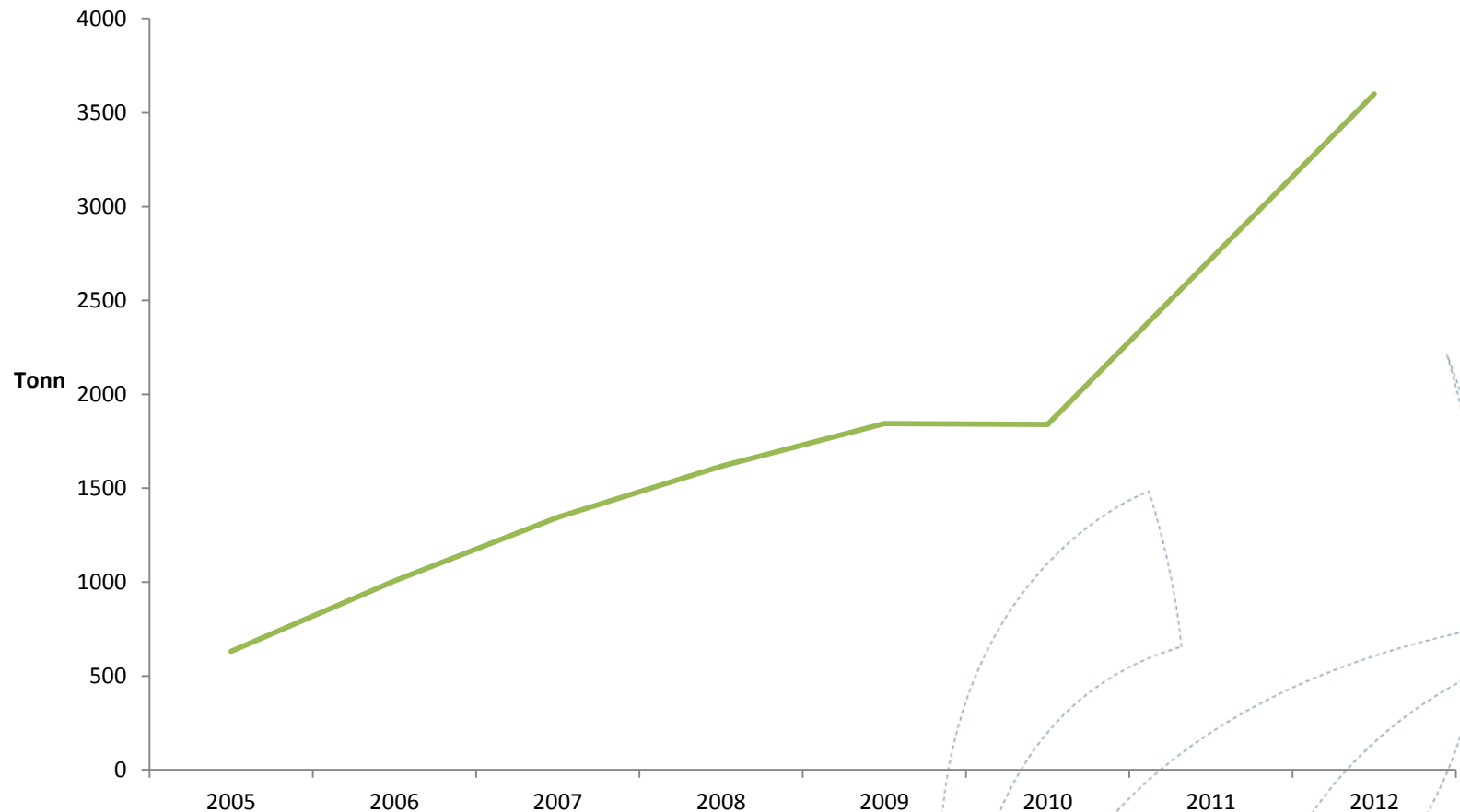
Norsk eksport av sjømat til Angola i perioden 2007 - 2013

Norsk eksport av klippfisk til Angola i perioden 2003 - 2013

Portugisisk eksport av sjømat til Angola målt i mengde (tonn) i perioden 2005 – 2012

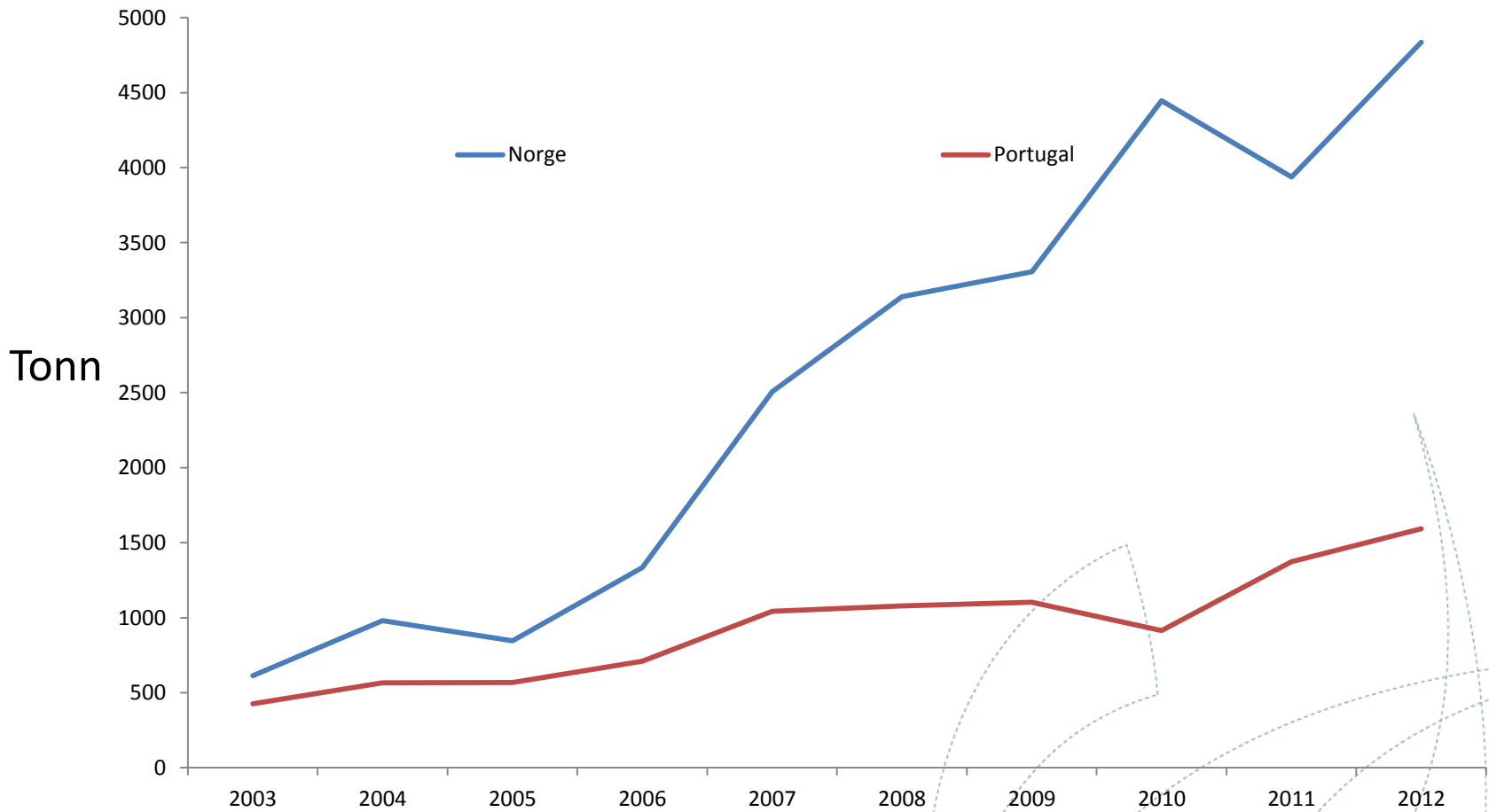
Portugisisk eksport av sjømat til Angola i 2012

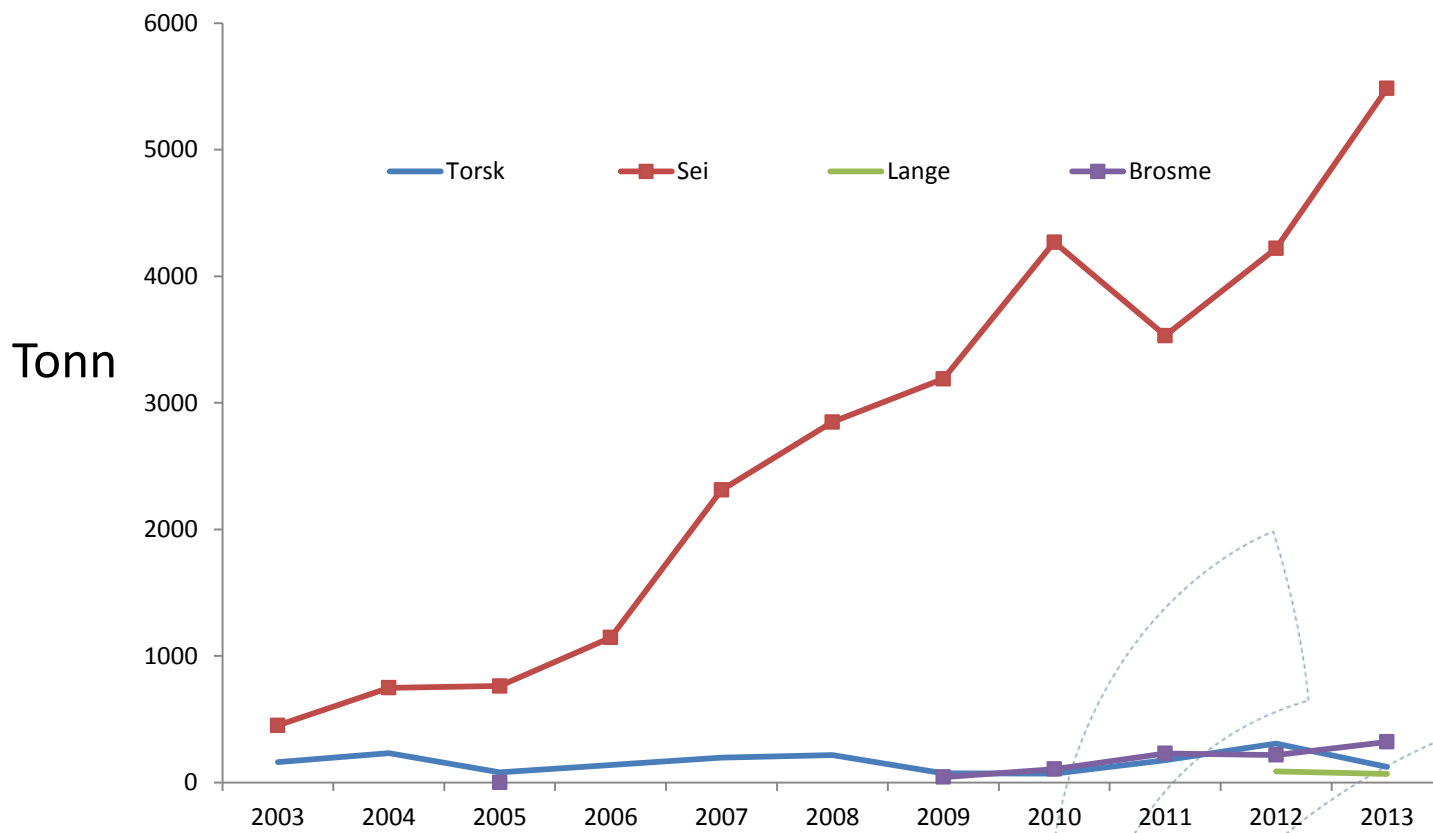
Handelsstatistikk

- Klippfisk
 - Volum
 - Månedsvariasjoner
 - Priser

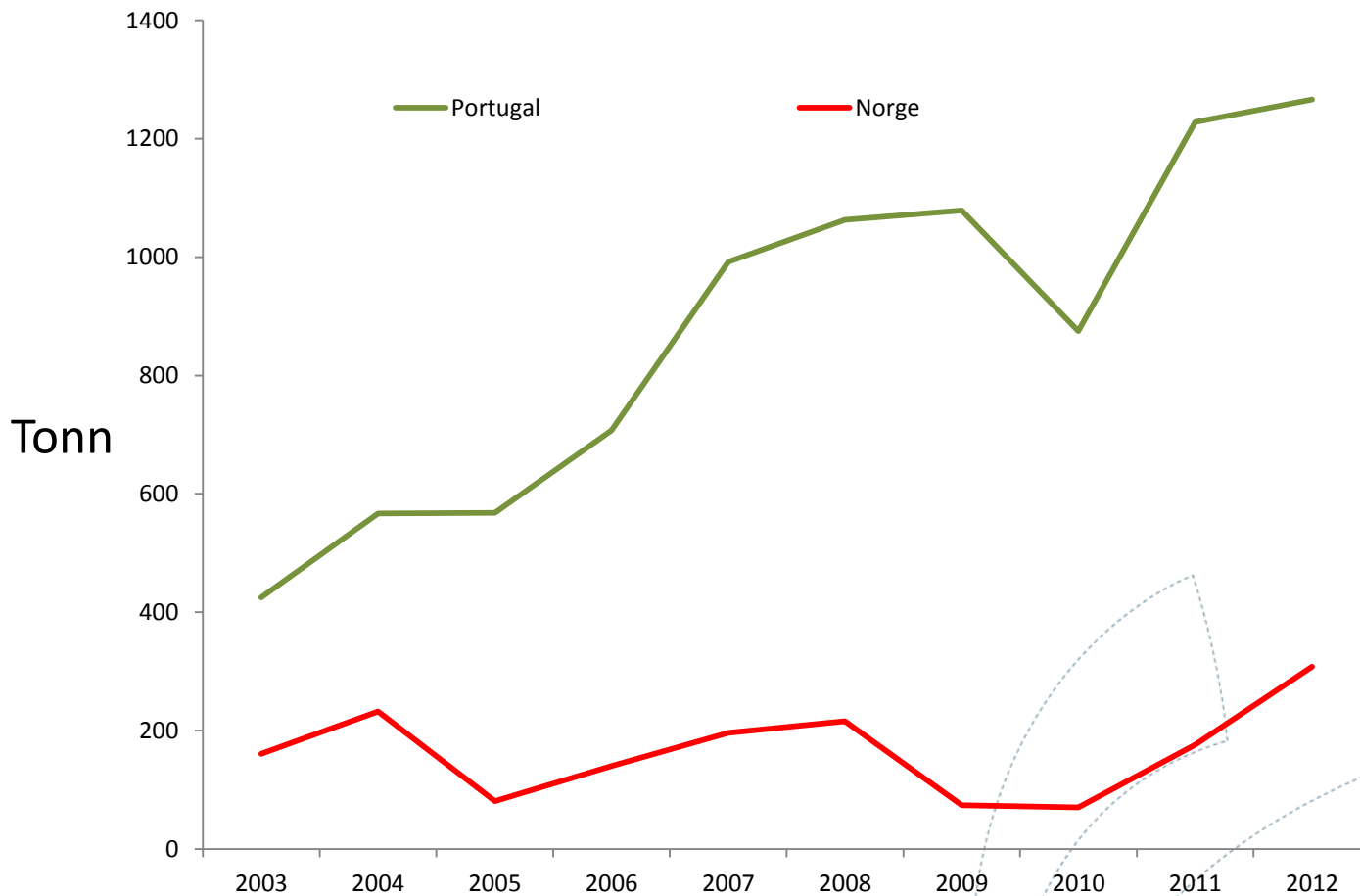
Total import av klippfisk i Angola i perioden 2003 - 2012

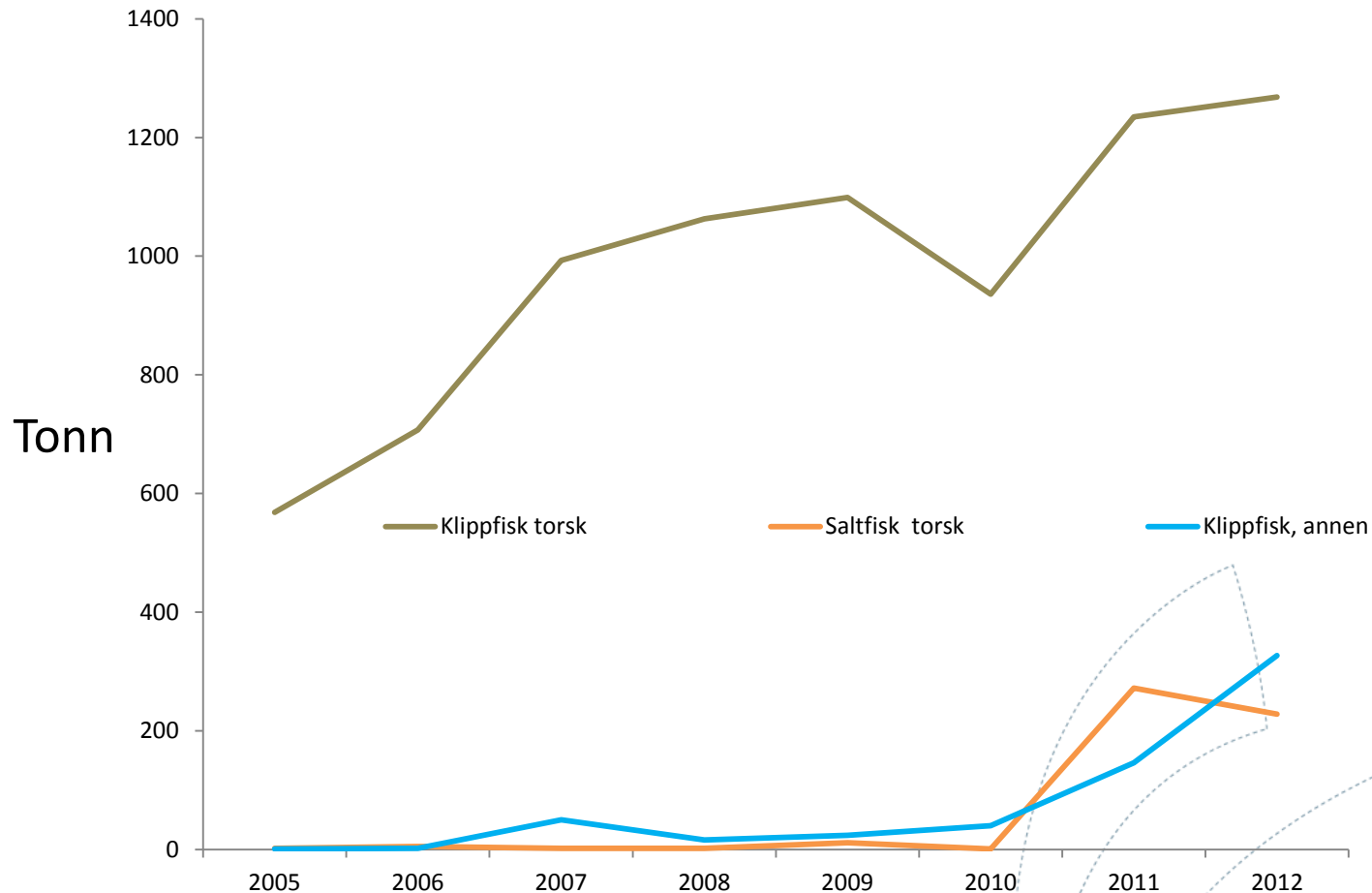
Norsk eksport av klippfisk til Angola i perioden 2003 til 2013

Eksport av klippfisk av torsk til Angola i perioden 2003 - 2012

Portugisisk eksport av konvensjonelle fiskeprodukter til Angola i perioden 2005-2012

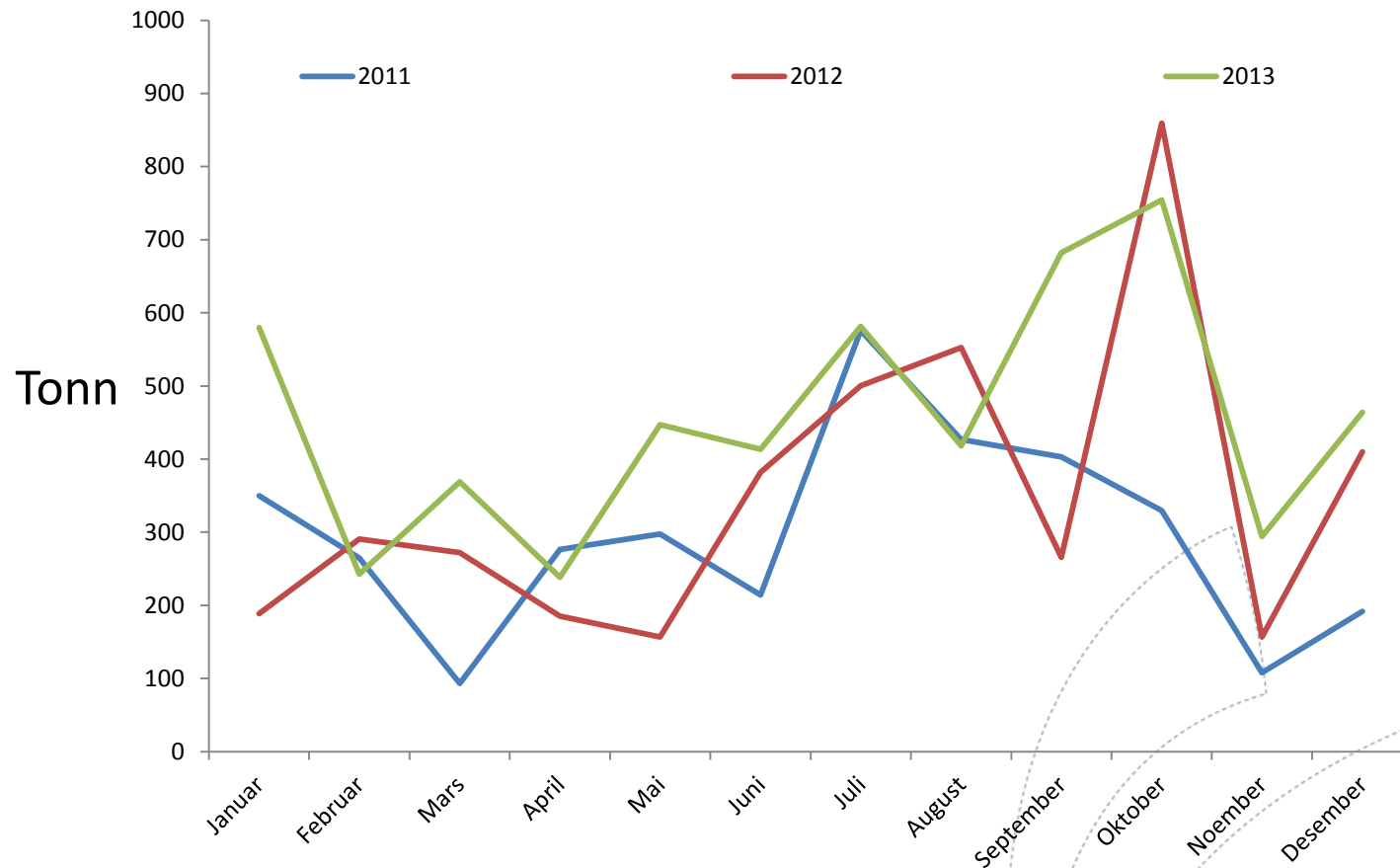
Handelsstatistikk

- Et sjømatmarked i enorm vekst
- Få store eksportnasjoner
 - Kina
 - Norge
 - Portugal
- Konvensjonelle produkter utgjør en stor andel av total import
 - 40 prosent
 - Norge (Sei)
 - Portugal (Torsk)
- Kina
 - Tilapia (hel og filet)
 - Noe eksport av «bacalhau» via Portugal(?)
 - Svak økning i direkteeksport

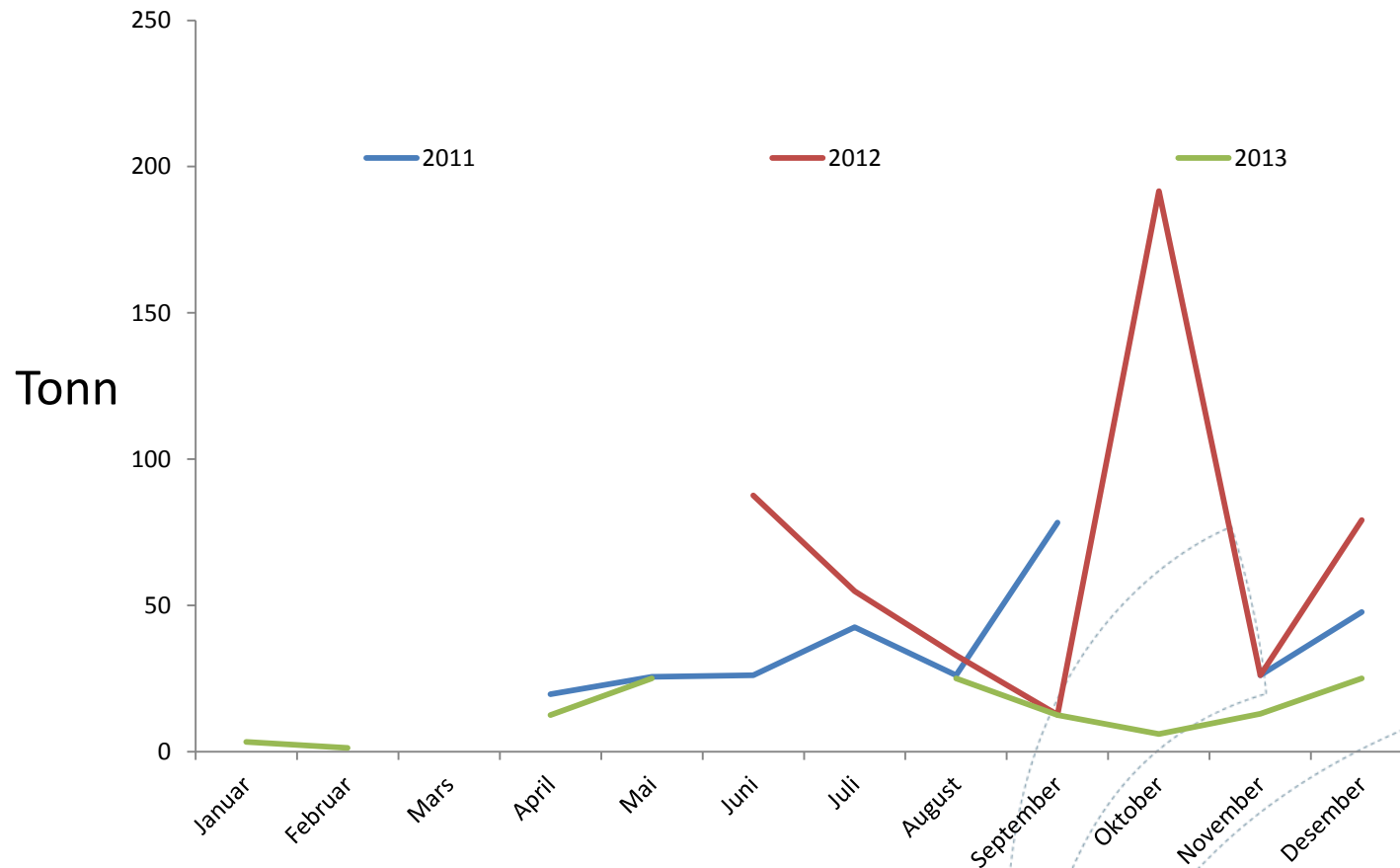
Månedsvariasjoner

- Klippfisk av torsk
- Klippfisk av sei

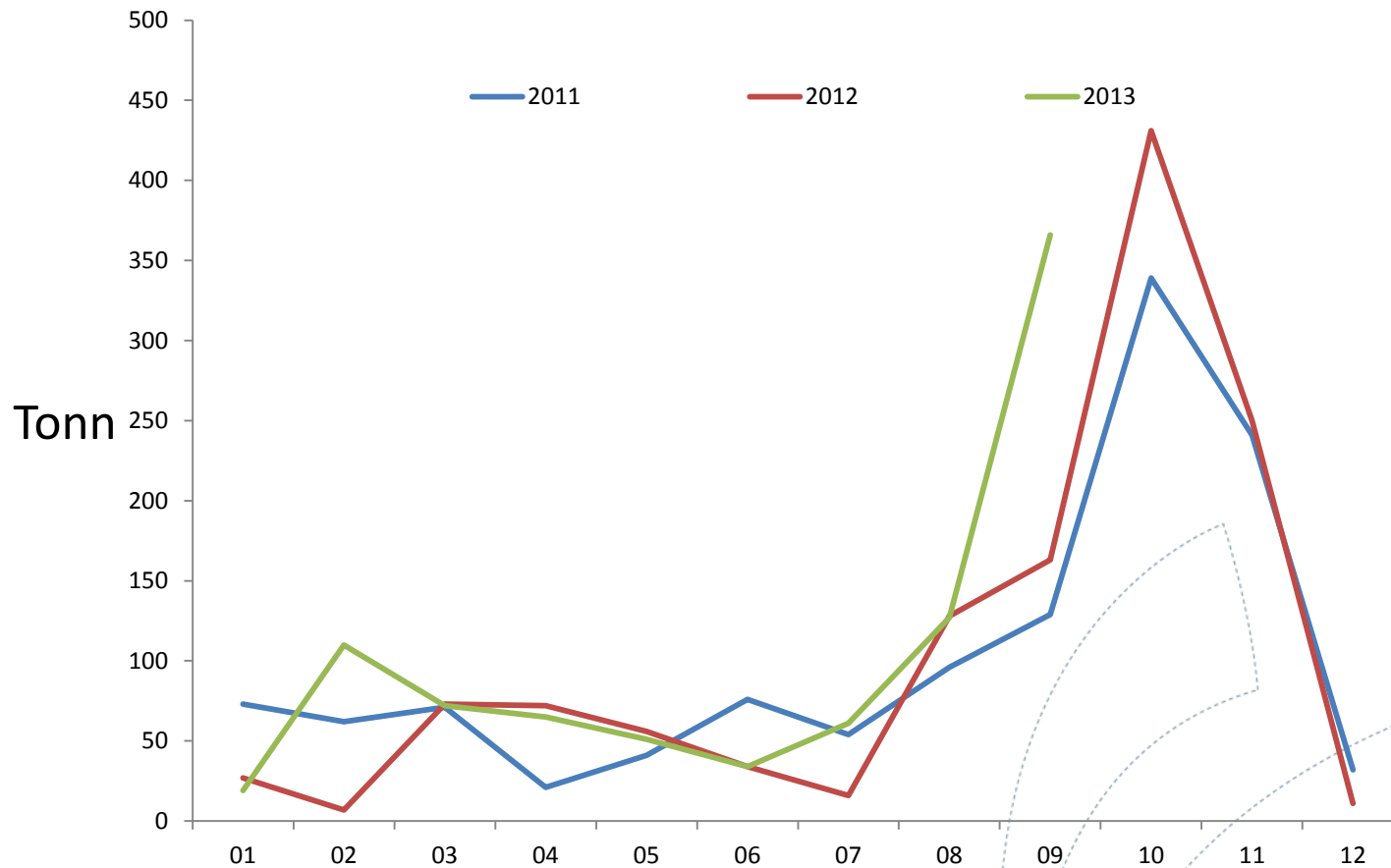
Import av klippfisk av sei per måned i Angola i perioden 2011-2013

Norsk eksport av klippfisk av torsk til Angola i perioden 2011-2013 etter måned

Portugisisk eksport av torsk per måned til Angola i perioden 2011-2013

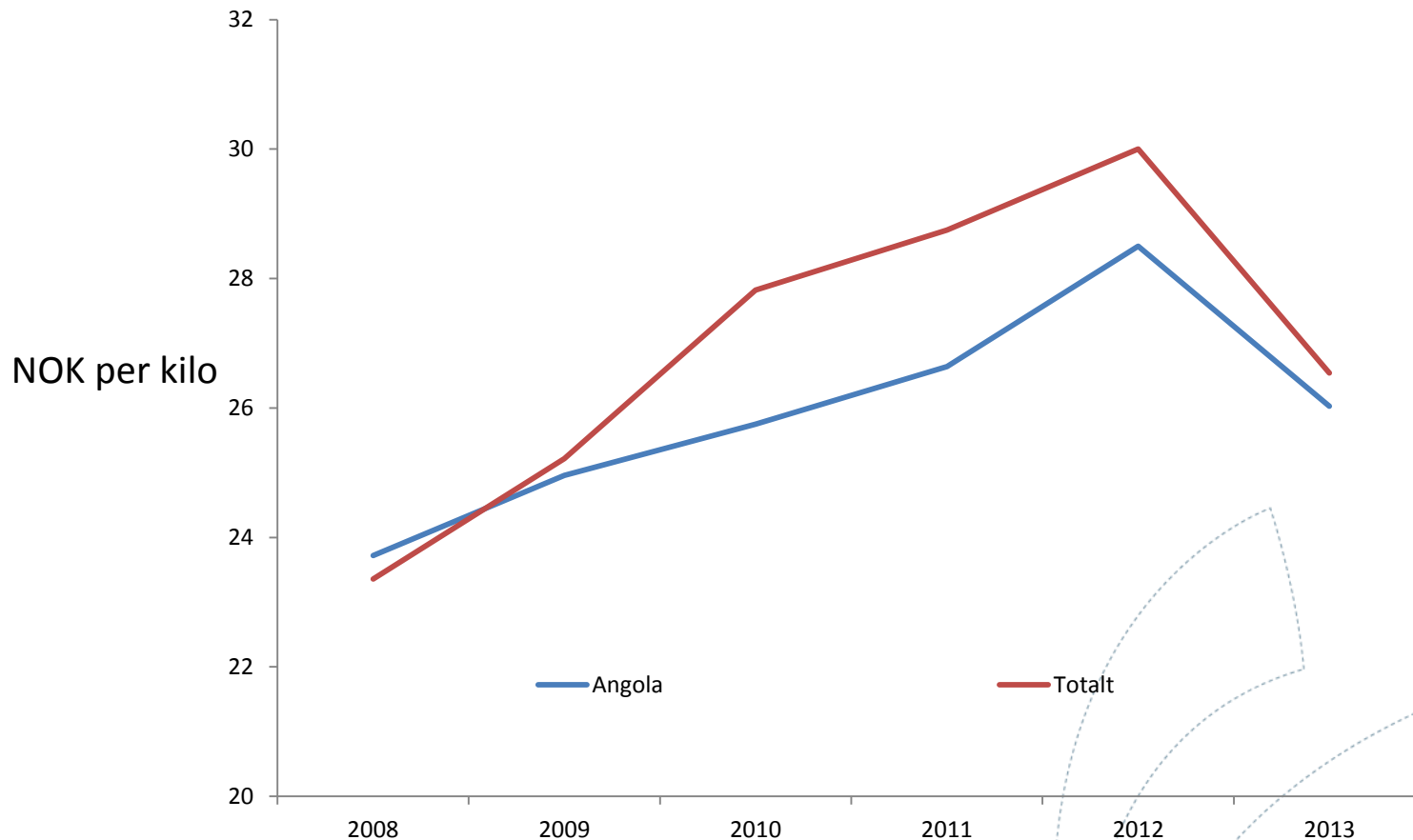

Sesongvariasjoner

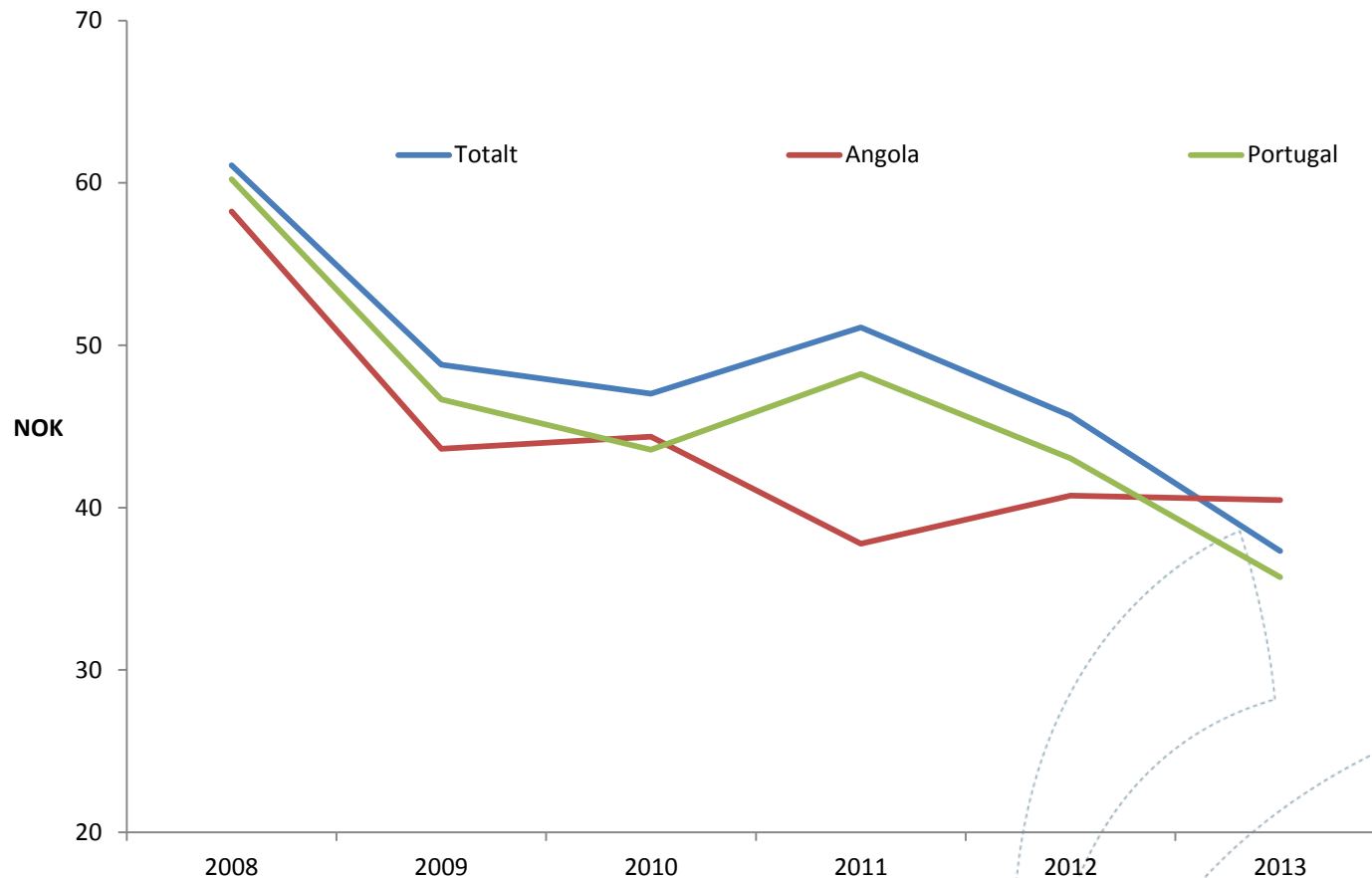
- Sei konsumeres hele året
 - Noe større konsum andre halvår enn første halvår(?)
- Større sesongvariasjoner for torsk
 - Mest til jul(?)
 - «Cabaze»
- Kan vi vokse hele året?

Pris

NOK per kilo for klippfisk av sei til Angola

Pris per kilo for klippfisk av torsk til ulike marked

Pris

- Sei
 - Historisk prisdifferanse
 - Mindre størrelser
 - Ryggsei
 - Kvalitet
 - Økt kjøpekraft har gjort Angola konkurransedyktige på pris
 - Bulk-breaking-strategi
 - Flere forhold / faktorer?
- Torsk
 - Relativ lik Portugal
 - Produkt
 - Størrelse
 - Hvitvasking
 - Flere forhold / faktorer?

Faser

- Fase 1
 - Kunnskapsstatus basert på analyser av handelsstatistikk
- Fase 2
 - Dybdeintervju med norske aktører
- Fase 3
 - Dybdeintervju med angolesiske aktører
- **Fase 4**
 - **Markedsobservasjoner**

Markedsobservasjoner

- Samarbeid med Sagaci Research
 - Supermarkedskjeder
 - Markeder
 - Gatehandlere

Supermarkedskjeder

- Kero
 - Kilamba
 - Nova Vida
- Shoprite
 - Belas
 - Palanca
- Jumbo
 - Maianga
- Nosso Super

Vareutvalg

- Hel flekket fisk
 - Hel klippfisk av sei
 - Klippfisk av torsk (med og uten emballasje)
 - Hel og i ulike stykninger
 - Saltet flekket Alaska pollock
- Fryste produkter
 - Fryst utvannet klippfisk/saltfisk av torsk
 - Fryst desfiado-produkter
 - Fryste hoder
- Desfiado
 - Desfiado av pollock (mange varianter)

Markeder utendørs

- Mercado Kifica
- Mercado de 30
- Mercado Congolenses
- Mercado Sao Paulo
- Mercado Katiton

Markeder utendørs

- Klippfisk av torsk
 - Med og uten emballasje
- Klippfisk av sei
 - Hel flekket fisk
- Alaska pollock
 - Flekket Alaska pollock
- «Bacalhau National»
 - Flekket saltet og tørket fisk av lokale arter

Gatehandlere

- Observasjoner hos gatehandlere i en rekke områder i Luanda
 - Klippfisk av torsk
 - Klippfisk av sei
 - Saltfisk av Alaska pollock
 - «Bacalhau National»
 - Flekket saltet og tørket fisk av lokale arter

吉林省二
地址：
销售热线：043

PEI
BASE
SUN
10

Markedsobservasjoner – Luanda

- Torsk
 - Stort produktspekter
 - Distribusjon i flere kanaler
 - Tilsynelatende likt utvalget i brasilianske supermarkeder
 - Portugiserne dominerer kategorien
 - Eksempler på klippfisk merket med norsk opprinnelse
- Klippfisk av sei
 - Produkter både innendørs og utendørs
 - Mindre sei enn eksportstatistikken skulle tilsa?
 - Større konsum i andre deler av landet?
- Klippfisk av lange og brosme
 - Hvor er denne og hvem spiser den?

Markedsobservasjoner – Luanda

- Alaska pollock
 - Mange produktvarianter
 - Hel flekket
 - Portugisisk / kinesisk(?)
 - Desfiado
 - Saltet
 - » Merket med Portugal – Produsert i Kina (?)
 - Fryst utvannet
- Lokal arter
 - «Bacalhau nacional»
 - Ulike saltvannsararter fanget ved kysten
 - Prismessig under eller likt med sei

Faser

- Fase 1
 - Kunnskapsstatus basert på analyser av handelsstatistikk
- Fase 2
 - **Dybdeintervju med norske aktører**
- Fase 3
 - Dybdeintervju med angolesiske aktører
- Fase 4
 - Markedsobservasjoner

Faser

- Fase 1
 - Kunnskapsstatus basert på analyser av handelsstatistikk
- Fase 2
 - Dybdeintervju med norske aktører
- **Fase 3**
 - **Dybdeintervju med angolesiske aktører**
- Fase 4
 - Markedsobservasjoner

Dybdeintervju med angolesiske aktører

- Intervju med Shoprite
 - Cape Town
 - September / oktober 2014
- Norske ambassaden i Luanda
 - Arbeidsmøte i forbindelse med markedsreise vinteren 2014/2015
- Bedrifter som leverer «cabaze»
 - Intervjuer i forbindelse med markedsreise vinteren 2014/2015
- Angolesiske aktører
 - Den portugisiske kokken Vitor Sobral med restaurant i Luanda
 - Noen som kan hjelpe med kontakter?

Diskusjon

- Hva skal vi prioritere?
- Marked
 - Torsk
 - Sei
 - Konkurransen
- Handelsbarrierer
 - Korrupsjon
 - Tollsatser
 - Strukturen i distribusjon

Klippfisk til Angola (FHF-900964)

Styringsgruppemøte

Finn-Arne Egeness
Ingelinn Eskildsen Pleyrn